

Lähtettäjä: [Kuntalaisaloitepalvelu](#)
Vastaanottaja: [Kirjaamo](#)
Aihe: Kuntalaisaloite: Lähitalojen tarjoamien palveluiden jatkuvuuden ja toimintaympäristön turvaaminen leikkauksilta
Päivämäärä: tiistai 22. lokakuuta 2024 17.43.02
Liitteet:

Saate kunnalle

Hyvät päätöksentekijät. Kuntalaisaloite Lähitalojen toimintaedellytysten turvaamiseksi vuodelle 2025 on kerännyt nyt 339 osallistujaa. Se on vakava viesti päättäjille: Vapaaehtoistoiminnan tuottamille hyvinvointipalveluille on suuri tarve Jyväskylässä. Lähitalojen toimintaa täytyy jatkaa. Lähitaloilla on kerätty adressia myös paperille, joka sekin keräys alleviivaa Lähitalotoiminnan tärkeyttä Jyväskyläläisille. Toivon ja uskon, että järki voittaa Lähitalojen tulevaisuudesta päätettäessä. Toimintaa tulee jatkaa ja laajentaa. Terveisin!

Kuntalaisaloite

Lähitalojen tarjoamien palveluiden jatkuvuuden ja toimintaympäristön turvaaminen leikkauksilta Jyväskylä

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 7.10.2024

Aloitteen julkaisupäivämäärä 8.10.2024

Nykytilanne:

Talousarvioesityksen 2025 säästökohteet sisältävät kansalaistoiminnan jatkuvuutta ja toimintaedellytyksiä uhkaavat leikkaukset seuraavasti:

”Lähitalotoiminnasta luopuminen -171 200 euroa”

”Asukasosallisuuden ja vapaaehtoistoiminnan koordinoinnin järjestelyt -140 000 euroa”

Kyseisille toiminnan leikkauksille ei esitetä vaihtoehtoisia kansalaistoiminnan toimintaedellytyksiä turvaavia toimia.

Parannusehdotus:

Jyväskylän vuoden 2025 talousarviossa tulee turvata kansalaistoiminnan, ohjauksen ja neuvonnan jatkuvuus ja toimintaedellytykset varmistamalla riittävä toiminnan rahoitus, toiminnan koordinointi ja toimintapaikat kansalaistoiminnalle. Lähitalojen toiminnan jatkuminen ennallaan mahdollistaa nykymuotoisen kansalaistoiminnan jatkumisen ja kehittymisen Jyväskylässä.

Perustelut parannusehdotuksen puolesta:

1. Jyväskylän kaupunki on sitoutunut kuntalain mukaisesti kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Tämä sitoutuminen on osoitettu muun muassa useissa kaupungin hyväksymissä asiakirjoissa

1a. Hyvinvointisuunnitelma 2023-2025

1b. Osallisuusohjelma 2023-2025

1c. Hyvinvoinnin edistämisen ohjelmat, suunnitelmat ja strategiat

Väestön hyvinvointia, sosiaalista osallisuutta, terveyttä ja toimintakykyä tulee kaupungin toimesta edistää, eikä leikata. Hyvinvointialueuudistuksen myötä hyvinvoinnin ja terveyden ennaltaehkäisevä työ painottuu entisestään kuntien toiminnassa. Jyväskylä tuottaa suunnitelmien mukaisesti kuntalaisten hyvinvointia edistäviä peruspalveluita, eikä leikkaa niitä. Näihin peruspalveluihin sisältyvät kansalaistoiminnan palvelut, joita nyt ollaan lakkauttamassa. Vapaaehtoisen

kansalaistoiminnan tuottamat palvelut kattavat 80% Lähitalojen koko palvelutarjonnasta.

2. Lähitalotoiminnan mittakaava ja palvelukattavuus on kasvanut voimakkaasti ja toimii jo nyt esimerkkinä hyvin toimivasta ja palkitusta kansalaistoiminnasta jopa Suomen mittakaavassa.

2a. Pelkästään Piippurannan Klubin käyntimäärä vuonna 2024 syyskuuhun mennessä on kivunnut yli 30 000 henkilöön, josta siis vapaaehtoistoiminta kattaa 80% ja muut toimijat 20%. Kaupungin tavoite vuodelle 2024 ylittyy kävijämäärien osalta vähintään nelinkertaisesti. Kävijämäärien kasvu nykytasolle osoittaa, että Jyväskylässä on kasvava tarve Lähitalotoiminnalle. Lisäkasvullekin tulee olla valmius ensivuodelle. Lähitalojen toiminnan kasvu vuonna 2024 on nimenomaan vilkastuneen vapaaehtoistoiminnan ansiota.

2b. Lähitalojen toiminta tarjoaa palveluita vauvasta vaariin, keskustan asukkaille ja haja-asutusalueelle ulottuvia palveluverkostoja. Alla on poimittu esimerkkejä Lähitalojen tiloissa toimivien palvelujen kattavuudesta.

2bi. Kuntalaisten ohjaus ja neuvontapalvelut: Asumisneuvonnan vastaanotto, Sote-palvelu neuvonta, Kuulolähipalveluvastaanotto apua kuuloon, Seniorien hyvinvointineuvola, Digimaanantai paikalla digineuvoja, Edunvalvontaneuvoja, Sähköisten hakemusten täyttöopastus

2bii. Asukkaiden yhdenvertaisuutta edistävät palvelut: Sanotaan se suomeksi, Ilta Klubi international group, Tunnekakku monikulttuurisen kohtaamisen ryhmä, Piipun Paloma monikulttuurinen ryhmä

2biii. Toimintakykyä ja yhteisöllisyyttä edistävät palvelut: Seniori kuntosaliharjoittelu, Tuolijumppa, Seniorijooga (maksullinen), Rytmisä aivoterveystä tukeva kehorytmiikkatunti, Lukuisat tanssilliset ryhmät, Lukuisat teatteri- ja lauluryhmät, Seurakunta Klubi, Taito Klubi Kehitysvammaisten tuki ry., Asahi/tasapaino- ja venyttelyjumppa, Vanhenemisen taito

2biv. Perheille ja yksinläjille suunnatut palvelut: Leikitreffit perheille, Myötätuuli klubi Mieli Maasta ry., Äijä Klubi, Leikkiaamu, Senioritreffit, Kulttuurineuvola vauva- ja taaperokäisille, Muksu ja Mummu muskari

2bv. Virtapiiri ryhmä, koko Jyväskylän kattavaa ryhmätoimintaa senioreille. Toiminnalla ehkäistään yksinäisyyttä, edistetään ikäihmisten omatoimisuutta ja yhdessä tekemistä.

2c. Potilasjärjestöt jakavat tietoa sairastaville ja heidän lähiomaisilleen. Lähitalot tarjoavat kokoontumispaikan lukuisille potilasjärjestöjen vertaistukiryhmille: Nivelpiiri, Vertaisryhmä omaishoidosta luopuville, Migreeniä sairastavien vertaistuki, Muistiyhdistyksen Muistisilta-ryhmä, Uniapneaa sairastavien vertaistukiryhmä.

Yhteenvedo:

Jyväskylä on sitoutunut kuntalain mukaisesti kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Lähitalot tarjoavat monipuoliset, riittävän tilavat, helposti saavutettavat ja esteettömät tilat kansalaistoiminnalle, kuntalaisten ohjaus- ja neuvontapalveluille sekä järjestötoimijoille.

Lähitalotoiminnan mittakaava on kasvanut voimakkaasti vuositason yli 40 000 osallistujakertaan pelkästään Piippurannan Klubin osalta. Toiminnan palvelukattavuus saavuttaa ihmiset vauvasta vaariin, keskustan sekä haja-asutusalueiden asukkaat. Myös muualta muuttaneet ihmiset ja suomen kieltä taitamattomat saavat osansa palveluista.

Lähitalojen palvelutarjonnasta kuntalaisille 80% tuotetaan vapaaehtoistyöllä (yli 80 vapaaehtoista työskentelee Lähitaloilla), minkä ansiosta palveluiden saavutettavuus matalalla kynnyksellä korostuu käyttäjäkunnassa. Näitä matalan kynnyksen palveluita ei ole tarjolla Jyväskylässä muualla vastaavassa laajuudessa.

Jyväskylän talousarvioon 2025 esitetyt leikkauslistat sisältävät Lähitalotoiminnasta luopumisen (-171 200 euroa) ja Asukasosallisuuden ja vapaaehtoistoiminnan koordinoinnin järjestelyt (-140 000 euroa). Leikkaukset uhkaavat kukoistavaa vapaaehtoistoimintaa Jyväskylässä eikä talousarvioehdotuksessa ole korvaavaa kansalaistoiminnan jatkuvuutta turvaavaa toimea esitetty.

Parannusehdotuksemme mukaisesti kansalaistoiminnan toimintaedellytykset tulee turvata varmistamalla Lähitalojen toiminnan jatkuminen ja kehitys myös tulevaisuudessa. Toiminnan mittakaavan huomioiden, tarvitsemme myös osaavat koordinaattorit toiminnan jatkuvuutta ja kehitystä ylläpitämään.

Kannattamalla tätä kuntalaisaloitetta edistät Jyväskylän asukkaiden sosiaalista osallisuutta, terveyttä ja yhteisöllisyyttä.

Lisätiedot

Kannattamalla tätä kuntalaisaloitetta edistät Jyväskylän asukkaiden sosiaalista osallisuutta, terveyttä ja yhteisöllisyyttä. Kuntalain mukaan kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtiminen on kunnan perustehtävä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Lähde: <https://stm.fi/terveyden-edistaminen/kunnat> Jyväskylän kaupungille on laadittu Jyväskylän kaupunkistrategia 2022-2025, jonka missiona on edistää kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Lähitalot mahdollistaa kuntalaisten toiminnan kaupungin kaupunkistrategian, hyvinvointisuunnitelman ja osallisuusohjelman mukaisesti. Lähde: https://www.jyvaskyla.fi/sites/default/files/2023-11/hyvinvointisuunnitelma_2023-2026.pdf Jyväskylä on sitoutunut osallisuusohjelmassa edistämään kuntalaisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä Kaupungin tehtävä on mahdollistaa osallisuutta ja edistää kansalaisyhteiskuntaa. Jyväskylän kaupungin osallisuusohjelmassa listataan osallisuutta edistäviä toimia ja rakenteita sekä asetetaan tavoitteita tuleville vuosille. Jyväskylän kaupunkistrategiassa osallisuus tulee esiin missiossa: ”Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.” Lähitalot tarjoavat kuntalaisille paikan kokoontua, olla toimijana yhteiskunnassa ja tarjota vaikuttamismahdollisuuden asioihin. Lähde: https://www.jyvaskyla.fi/sites/default/files/2022-10/Osallisuusohjelma_2022-2025.pdf Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen on useita erilaisia ohjelmia, jotka ohjaavat kaupungin päätöksentekoa ja toimintaa. Lähitalojen toiminnasta luopuminen on ristiriidassa hyväksyttyjen suunnitelmien ja ohjelmien kanssa. Lähde: <https://www.jyvaskyla.fi/harrastukset-ja-hyvinvointi/hyvinvoinnin-edistaminen/ohjelmat-ja-suunnitelmat> Tampereen yliopistossa on tehty tutkimus, jossa selvitettiin mitä Tampereella tapahtui kun vastaava korttelitalon toiminta lopetettiin. Tutkimuksessa on valotettu seurauksia miten käy jos Jyväskylä luopuu Lähitalojen toiminnasta. Ei siitä hyvä seuraa. Lähde: <https://www.tuni.fi/alustalehti/2024/05/21/ku-meilta-katkastaan-se-elamanlanka-sosiaalis-tilan-merkitys-ikaantyneilla/> Jyväskylän kaupungin sivujen kautta pääset tutustumaan Lähitalojen toimintaan. Lähde: <https://www.jyvaskyla.fi/harrastukset-ja-hyvinvointi/lahitalot> Piippurannan Klubin toimintakalenteri Lähde: <https://www.jyvaskyla.fi/harrastukset-ja-hyvinvointi/lahitalot/piippurannan-klubi/toimintakalenteri> Piippurannan Klubi nettisivu Lähde: <https://www.jyvaskyla.fi/harrastukset-ja-hyvinvointi/lahitalot/piippurannan-klubi> Kankaan asukasyhdistys ry:n nettisivut <https://www.asunkankaalla.fi>

Vastuuhenkilö

Osallistujia yhteensä 339

Osallistujaluettelo liitteenä

Jos aloitteeseen on lisätty video

Video on katseltavissa aloitteen sivulla Kuntalaisaloite.fi-palvelussa.

Kunta voi lisätä vastauksen aloitteelle kuntalaisaloite.fi palvelussa tekstinä ja/tai liitetiedostona.

Kunnan vastaus tulee julkiseksi verkkopalvelussa.

Huom. Kunnan vastaus ei saa ilman henkilön lupaa sisältää yksityishenkilön nimeä, sähköpostiosoitetta, puhelinnumeroa tai muuta yksityistä henkilötietoa.

Lisää kunnan vastaus aloitteeseen:

<https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/municipality-login?management=lgIWQ3ojBpoG1pOpzJoJ2GVvcMCs24EgBnrOF8kb>

Tämä viesti on lähetetty Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta. Aloitteen otsikko ja sisältö on tarkastettu. Lisätietoja, vastuuhenkilöiden tietoja ja saatetta ei ole tarkastettu.

Katso tämä aloite Kuntalaisaloite.fi-palvelussa
<https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/40312>

Epäiletkö että viesti tuli väärään osoitteeseen? Ole hyvä ja poista tämä viesti.